

Nowa fala nieufności do dolara

Spadek kursu na giełdach.

Polska wymienia banknoty na złoto

Warszawa, 23 maja. Na giełdzie w Warszawie szeroko dyskutowano nad alarmującymi wiadomościami, idącymi ze Stanów Zjednoczonych. Zebranie giełdy pieniężnej odbywało się pod znakiem dużej nieufności do banknotów dolarowych. Nie kwapowano tej waluty niemal zupełnie. Kurs dolara gotówkowego obniżył się o jeden punkt, w stosunku do kursu poprzedniego. Na mieście sprzedawano dolary po 8.85.75 (wczoraj 8.87). Bank Polski dawał w piątek dolary po kursie 8.87 — ale nikt nie kupował po tym kursie. W sobotę Bank Polski dawał już dolary po kursie 8.86, placąc po 8.85.

Najbardziej interesujące i miarodajne są wiadomości z giełdy paryskiej i londyńskiej o transakcjach zawieranych na termin: transakcje te zawierane są po

kursie niższym o kilkanaście punktów. Aczkolwiek niema powodu do paniki, nie jest jednak wykluczone, że kurs dolara może dalej zniżać. Dowiadujemy się, że Bank Polski przylączył się wraz z innymi bankami emisyjnymi Europy, do akcji zamiany dolarów papierowych na złoto. Codziennie odchodzą z Banku Polskiego transporty dolarów papierowych, powstają ze skupu w całej Polsce. Przedstawiciel Banku w Nowym Jorku wymienia banknoty na złoto. Dzienny transport taki waha się w granicach około 100 tysięcy dolarów.

UCIECZKA ZŁOTA.

PARYŻ, 23 5. (tel. wł.) — Okręży „Przyzwykły” i „Aquilana”, które przybyły z Nowego Jorku, przywoziły 220 tutek złota amerykańskiego, z czego 100 tutek dla Francji, reszta dla Szwajcarii. Również okręt „Pa-

ris” przywiózł wczoraj do Cherburga 145 tutek złota i 64 tutek srebra, przeznaczonych dla Banku Francuskiego. Londyn, 23 5 — Z Nowego Jorku donoszą, że parowiec „Bremer”, który odpłynął wczoraj do Europy, wiezie ładunek złota, wartego 38 milionów dolarów. Z sumy tej 21 milionów jest przeznaczonych dla Holandii, 13 milionów dla Francji i 4 miliony dla Belgii. **PLAN STWORZENIA „NADRZĄDU” W AMERYCE.** NOWY JORK, 23 5. (tel. wł.) Prasa amerykańska żywo omawia utworzenie t. zw. „nadrządu” któryby składał się z przedstawicieli obu partii i obok rządu oficjalnego, mógłby zabierać głos w najważniejszych sprawach państwowych. Biały Dom w Waszyngtonie jest przeciwny temu projektowi. Według obowiązujących tradycji, rząd w Stanach Zjednoczonych nie może być koalicyjny, lecz musi się składać z przedstawicieli jednej partii. Stworzenie „nadrządu”, re publikanów, byłoby sprzeczne z tradycją.

Nowa porażka Niemiec w Genewie.

Rada Ligi uznała konieczność zmiany procedury w sprawach mniejszościowych.

GENEWA, 23 maja. — Rada Ligi Narodów przyjęła w sobotę raport w sprawie reformy rolnej w Polsce. W dyskusji, jako pierwszy zabrał głos delegat niemiecki hr. Welczek, który, choć dotąd za wsze przemawiał w Radzie po francuski i świetnie włada tym językiem, tym razem uważał za wskazane przemawiać po niemiecku.

Welczek tłumaczył się, dlaczego Niemcy wniosły sprawę z artykułu 12 na Radę Ligi. Przeniesienie jego było w głównej mierze powodem do przegranej w sprawie reformy rolnej. W konkluzji domagał się Welczek, by nowy Komitet 3-cich sprzeciwił się wszelkim faktom dokonywanym w dziedzinie reformy rolnej. Czynniki to dlatego, ponieważ raport żądnych poleceń w tej mierze nie zawiera.

Minister Zaleski, zabierając głos, na wstępie oświadczył, że przeprosza Radę, iż nie będzie mówił po polsku, ale, że czynił to, aby nie tracić czasu.

Te dyskusje ałuzja do nagłego przejścia hr. Welczka na język niemiecki wywołała na sali powszechną wesołość. Dalej min. Zaleski oświadczył, przyjmując raport, który został przedłożony, jednakże uważa, że za swój obowiązek czynił kilka krótkich uwag, dotyczących procedury. Po wysłuszeniu tych zastrzeżeń, min. Zaleski rzekł: „Co się liczy merium sprawy, to czyniąc wszystkie konieczne zastrzeżenia co do ścisłości przedstawionych przez reprezentanta Niemiec aktów, nie uważam za potrzebne wchodzić w ich rozprawianie, gdyż, o ile o mnie chodzi, mam pełne zaufanie do bezstronności oceny sprawy przez komitet, który został nam zaproponowany”.

Do zastrzeżeń proceduralnych min. Zaleski go przyczlił się całkowicie przedstawiciel Jugosławii Foticz oraz przedstawiciel Francji Paul Boncour, który w dłuższym przemówieniu podkreślił konieczność zmian w obecnej procedurze mniejszościowej. Delegat niemiecki Welczek ponownie próbował bronić swego stanowiska, na co odpowiedział.

Audjencje.

Warszawa 23 5. Prezydent Rzeczypospolitej przyjął wczoraj na audjencji członków zarządu głównego straży pożarnej z województwa Łódzkiego na czele, który prosił Prezydenta Mościckiego o objęcie protektora nad ogólnym - polskim zjazdem straży pożarnych w sierpniu r. b.

Warszawa 23 5. Prezydent Rzeczypospolitej przyjął na dłuższej audjencji redaktora Wojciecha Sipczyńskiego, prezesa zarządu głównego Związku Strzeleckiego.

SKAZANIE SZPIEGA.

ŁWÓW, 23 maja. Toczyły się przed wojskowym sądem okręgowym rozprawy w trybie dorocznym, przeciw szeregowi cwoi Wasylowi Zakuchakowi, oskarżonemu o zdradzie i szpiegostwo. Rozprawy toczyły się przy drzwiach zamkniętych. Sąd skazał Zakuchaka na karę śmierci. Na skutek odwołania się obrońcy skazano go do sądu Prezydenta Rzeczypospolitej o ulaskawienie — kara śmierci została Zakuchakowi zamieniona na dożywocie, chociaż nie został wyznaczony termin.

Prace nad reformą konstytucji.

Obrady klubu B. B.

Warszawa, 23 maja. Odbyły się pod przewodnictwem wicemarszałka Cara obrady grupy konstytucyjnej klubu BBWR. W pierwszym dniu obrad wicemarszałek prof. Makowski wygłosił referat na temat

ZJAZD INŻYNIERÓW-MECHANIKÓW.

WARSZAWA, 23 maja. — W gmachu politechniki warszawskiej rozpoczął się zjazd stowarzyszenia inżynierów-mechaników, z udziałem około 500 inżynierów mechaników z całej Polski.

W otwarciu obrad zjazdu wzięli udział przedstawiciele rządu z ministrem komunikacji i robot publicznych, reprezentanci władz państwowych, profesorowie wyższych uczelni oraz zaproszeni goście.

EWAKUACJA WOJSK JAPANEŃSKICH Z SZANPEI PAKUŹ, 23 maja.

— Główna kwatery japońska ogłosiła komunikat, że ewakuacja wojsk japońskich z Szan-Pei nastąpi w najbliższych dniach, zaś ewakuacja Wusung nastąpi w nadchodzący środek.

W stanie zdrowia gen. Satrikawy, ciężko rannego podczas zamachu bombowego w Szanghaju, zmierzono się poważnie pogorszenie.

STRACENIE POTWORNEGO OJCBOJCY NOWOGRODEK, 23 maja.

Ostatnio ledwie, śledca powiła nowogrodzkiego wstrząsane, a wzięło moc o bestialicki zbrodni. dokonanej przez miedzianka wsi Wierzbice, gminy Niechlewo k. Stelana Łódź.

Ładko w obdny sposób zamordował w kłótni ojca swego i brata.

W dniu 20 bm. sąd nowogrodzki w trybie dorocznym skazał Stefana Ładko na karę śmierci za przestępstwo. Wyrok wykonano.

Charakterystycznym jest, że morderca, już przebywając w więzieniu, groził iż w taki sam sposób, jak zabił ojca, zamorduje również matkę.

BANKNOTY WYCOFANA Z OBIEGU WARSZAWA, 23 maja.

— Bank Polski zgodnie z art. 49 statutu przystępuje z dn. 1 czerwca r. b. do wycofania z obiegu biletów bankowych 10 zł. 2 emisji z dnia 20 lipca 1926 r.

Bilety te będą prawnym środkiem płatniczym do dnia 31. 12. 1932 r. a po upływie tego terminu tracą charakter prawnego środka płatniczego. Od 1 stycznia 1933 roku do 31 grudnia 1933 r. bilety bankowe 10 zł. będą wymieniane przez wszystkie Oddziały Banku Polskiego, natomiast od 1 stycznia 1933 do 31 grudnia 1937 r. jedynie przez kasierkę emisyjną Banku Polskiego w Warszawie. Po 31 grudnia 1937 r. obowiązek wymiany tych biletów ustaje.

ustawodawstwa

W dyskusji podjęto uchwałę, że inicjatywa ustawodawcza winna przysługiwać nie tylko rządowi i Sejmowi, lecz także Prezydentowi Rzeczypospolitej. Wypowiedziano się również za pewnym ograniczeniem inicjatywy polskiej w sprawach konieczności państwowych to jest

poobrotu i budżetu. Także jednomyślnie wypowiedziano się za koniecznością wprowadzenia do konstytucji weta ustawodawczego oraz utrzymania dekretu z mocą ustawy, który uchylene mogłoby się odbywać tylko w drodze ustawodawczej. Na zakończenie obrad posel Gwizdł streścił

wynik ankiety konstytucyjnej

rozpisaną wśród włościan. Najpopularniejszym postulatem wyrażonym przez uczestników ankiety jest wzmocnienie władzy głowy państwa i zmniejszenie liczby posłów.

Herriot otrzyma misję stworzenia rządu.

Polityka zagraniczna głównym zagadnieniem. Radykalni odrzucili żądania socjalistów.

Paryż, 23 maja. Już obecnie zdaje się nie ulegać wątpliwości, że Prezydent Republiki powierzy misję utworzenia przyszłego gabinetu Herriotowi, który, według wszelkiego prawdopodobieństwa obejmie również tękę ministra spraw zagranicznych. Jak podają Herriot zajęty jest obecnie polityką zagraniczną, która została postawiona w Genewie i będzie prowadzona w Lizjanie. Osoby, zbliżone do Herriota utrzymują, że jest on dokładnie poinformowany co do kwestii rozbrojenia i reparacji, nad którymi pracuje dniami i nocami, ażeby móc się wyrazić z dania z chwilą, kiedy oficjalnie otrzyma polecenie utworzenia gabinetu. Zbroje nie, długi i reparcje stanowią w oczach Herriota zagadnienia tak wielkiej wagi, iż sprawa obsadzenia w przyszłym gabinecie odsunęła została na plan drugi. Sprawa ta nie posunęła się naprzód. Herriot nie uczynił propozycji żadnemu ze swych kolegów i nie uczynił jej przed ostateczną decyzją kongresu socjalistycznego. Stronnicwa, które tworzyły większość w poprzedniej Izbie, według wszelkiego prawdopodobieństwa zaima miejsce socjalistów.

Stanowisko radykalów. Ten sam dziennik donosi, iż odbyło się posiedzenie przedzium stronnictwa radykalów społecznych, na którym uznano za nienadające się do przyjęcia żądania socjalistów daleko idącej redukcji zbrojeni, jako warunku ich udziału w gabinecie. Stwierdzono, że możliwa byłaby ewentualnie redukcja 10 proc. zbrojeń i to również zastrzeżeniami. Prezydium uznało również, iż nie nadaje się do przyjęcia propozycji socjalistów, dotycząca nacjonalizacji ubezpieczeń, kolei i kopali.

Kobieta zwycięża Atlantyk!

Miss Earhart wylądowała w Irlandji.

Warszawa, 23-go maja. Lotniczka amerykańska, miss Amelia Earhart która wystartowała z Nowej Funlandji do lotu transatlantyckiego szcześnie przeleciała przez ocean w rekorowym dla takich lotów czasie szesnastu godzin i w sobotę wylądowała w Irlandji. Jest to pierwsza kobieta, która przeleciała nad Atlantykiem. Zaczęły warto, że dzielną miłą płata reżnicia pierwszego przelotu nad Atlantykiem, dokonanego przez Lindbergha. Podczas podróży swej w ciągu kilkugodzin lotniczka walczyła z mroźną burzą i jakkolwiek Amelia Earhart wylądować zamierzała w Paryżu, to jednak dotarła ona jedynie do Irlandji z powodu uszkodzenia silnika samolotu które to uszkodzenie powstało w czasie burzy.

Zabytki budowlane na ziemiach Polski

Na zdjęciu widzimy cerkiew Św. Trójcy w Żółkwi, zbudowaną w r. 1601 z drzewa modrzewiowego.

Niemcy knują zamach na granice Polski

Ostrzegawczy alarm Daudeta.

Paryż, 23 5. (Tel. wł.) Leon Daudet zamieszcza w „Action Française” artykuł pt. „Przed dramatem polskim”. W artykule tym znakomity literat i publicysta zapewnia, że podczas ostatniej bytności swej w Paryżu, ambasador francuski w Berlinie, Francois Pontet, poinformował prezydenta Lebruna o MOŻLIWOŚCI ZBROJNEGO NARCJA NIEMCÓW NA GDANSK I POMORZE.

Lebrun konferował miał na ten temat z Herriotem i stał pogłoski, że Herriot nie utworzy innego rządu, jak tylko koncentracyjny, czyli z udziałem umiarkowanych.

Daudet nawołuje i Lebruna i Herriota aby natychmiast ogłosili DEKLARACJĘ ZE FRANCJA NIE DOPUSCI DO NOWEGO PODZIAŁU POLSKI i wyraża przekonanie, że podobna deklaracja powstrzyma pruskich sztabów jenerałów od dokonania nowego zamachu, który PONOWNIE ZANURZY WE KRWI EUROPE.

Trzecia grupa opozycji w Sowietach.

Wyścig skrajności między anarchistami a bolszewikami.

MOSKWA, 22 5. (PAT) — „Prawda” dopiła, przerosła biurokracizmu, zamieszczenie kompetentnego działu publikuje mowę członka Biura Politycznego różnych czynników państwowych, gospodarczego partii komunistycznej Kaganowicza, wy-czych, a wreszcie duże nieporządku i nadużyć, ogłoszona dnia 28 kwietnia na 9-ym kongresie w dziedzinie zaopatrzenia mas pracowniczych związków zawodowych. Mowa ta, zycich. Kaganowicz stwierdził, że niedostateczna przeznaczone wyłącznie dla użytku wewnętrzny na kontrola pracowników składów żywnościowego, zawiera szereg sensorycznych momentów, wycich wywołała kradzieże jako zjawiska masowe. Kaganowicz m. in. oświadczył, że pora od-wie. chylentami prawnicowemi i lewicowemi istniała. Na zakończenie mównica polemizowała z prawem okresie sprawozdawczym jeszcze grupa oraz opozycja domagając się zahamowania tem cho. syndykalistyczna, kierowana przez Eslapa na rozbudowy wielkiego przemysłu i zaliczania, żądająca oddania pełni władzy w ręce kolektywizacji wsi, twierdząc, że uwzględnić związków zawodowych. Mównica uskarżał się na te żądania doprowadziły do przywrócenia do miast i białych roszadnikami drzewno-mieszkańskich przetyków.

Największym sukcesem mowy Kaganowicza DEMONSTRACJA KOMUNISTÓW PRZED było oświadczenie, że nawet po sfornowaniu t. AMBASADA JAPOŃSKA W BERLINIE. BERLIN, 23 5 (PAT) — Przed ambasadą t. go. co jest podstawowym zadaniem druzel pla. polska w Berlinie komunistki zorganizowali wici lietek, dyktatura proletariatu będzie utrzymana. ka demonstracja. Wylądło większość szyb na. — kach gmachu ambasady. Policia zdołała are współczesnego życia sowieckiego, a mianowicie

Pod pręgierzem oskarżenia.

Przed kilku dniami ukazała się w prasie polskiej wiadomość, o zamknięciu dwunastu szkół polskich na Pogoniu i wydalaniu z Prus kilku nauczycieli polskich. Wiadomość ta wymaga szerszego omówienia, bo fakty w niej przytoczone są dowodem nowej akcji rządowej przeciwko pryncypalnemu szkolnictwu polskiemu w Prusach.

Szkolnictwo organizowane jest jak wia domo na podstawie t. zw. ordynacji szkolnej, wydanej przez pruską radę ministrów w grudniu 1928 roku.

Powody, które skłoniły rząd pruski do wyłączenia tej ordynacji, nie miały nie wspaniałego w dziedzinie do zapewnienia dwunastu nowych szkół polskiej w Prusach należących jej praw narodowych, mimo że półtora miliona Polaków od wieków zamieszkuje tę część ziemie, stanowiąc na wielki obszar wiekszość.

Istotnym powodem wydania takiej ordynacji szkolnej i były rewizjonistyczne plany niemieckie. W długiej historii jej twórców, a mianowicie w czasie wojny, ordynacja szkolna miała być wyznacznym kryterium, pod którym ukrywa się polityczny cel i szkodliwy wpływ na Niemców.

W dniu 7 marca 1932 r. przez pruską Radę Ministrów, sędzią Brauna, wyrażono opinię: Musielibyśmy zawrzeć (wobec) te wydziały, ponieważ nie jest to żadna umowa międzynarodowa, lecz rozporządzenie (z przym. fed.) ordynację wkradł swoim ostrym zastrzeżeniem do żądania Niemców.

Dość, kiedy Niemcy zagranicą posiadają pełną swobodę rozwoju swych wartości narodowych, w zakresie trybu państwa wydawniczymi przystępują się do wyrażenia łamania jej przepięs.

Zapowiedź łamania ordynacji szkolnej wyszła z kół urzędowych. W półrządowym urzędzie niemieckim „Heinrichsamt”, wydawanym za pieniądze państwowe, ukazał się artykuł o konieczności ograniczenia praw ludności polskiej w Niemczech.

Zostaje więc odbrane prawo nauczania i cofnięte zezwolenie na pobyt nauczycieli w Małopolsce, nauczycielom w prywatnej szkole polskiej w Wielkim Waplewie w pow. sztumskim pod pozorem, że działalność jego rzekomo „zagroza spokojnemu współżyciu narodowości niemieckiej i polskiej”. Rejencja, wydająca te zarządzenia, nie tłumaczy bliżej, w czym działalność jego zagrozała temu spokojnemu współżyciu. Wydalenie jednak poprzedził cały szereg przebiegów i dochodzeń, w których zaręczano p. Małachowskiemu, że udzieli się w towarzystwie kulturysty, wypłaczą odzież i z dziećmi kulturowo oświatową, oraz że w celu sędziwa w zawodach piłki nożnej oraz świetlicy w towarzystwach. Co więcej postawiono karygodnie, bo narażając szkołę zezwolenia i oświaty na polsku. Wszystko to zlaniami władz niemieckich zwraca spokójniemi wspólżyciu narodowości polskiej i niemieckiej.

Cynizm i bezczelność, z jaką władze niemieckie stosują te bolszewickie metody, są tem większe, że równocześnie pruskie ministerstwo oświaty zgodziło się na udział nauczycieli, obywateli polskich w życiu towarzyskim, byle nie byli ich kierownikami.

W dniu 28 kwietnia do innego nauczyciela Szumockiego zgłosiła się policja niemiecka i siłą chce go odstawić do granicy. Godzi się wreszcie na to, że nauczyciel sam wyjechał. Odebranie mu prawa pobytu i nauczania poprzedziły dwuletnie bezskuteczne zabiegi o otwarcie szkoły polskiej w Kłęczynie na Kaszubach, na którym to terenie z zagrażającą zawziętością tożsącej walkę ze szkołą polską. Początkowo władze niemieckie wyciekały bez podania powodów. Kiedy lokal na szkole został wynajmiony, odmówił zezwolenia na otwarcie szkoły, motywując tem, że lokal nie jest odpowiedni na szkołę. Zwizok Polaków Towarzystwo Szkolnych grmwinowo przerodził lokal, zmienił sufity, drzwi i okna, dostosowując je do najskrupulatniej do wymagań przepisów 10 dziesięcioletniego dnia rejencji zwleka

Strzały w Tokio.

Niezwykłe podłoże zamachu.

Zamach na premiera Japonii, który rozegrał się w nocy 28 marca, nie był przypadkiem. W tym wypadku nastroje mas robotniczych zdają się być pogłębionej sfer wojkowych. Spodziewano się, że kolonizacja Mandżurji dała by inne zupełnie niż dotychczas rezultaty, gdyby wzięli ją w ręce rząd i sprzeciwił się dotychczasowej polityce eksploataowania kraju.

W świetle tych argumentów i relacji okazuje się, iż zamach w Tokio ma szersze podłoże i że obecne nastroje militarystyczne, panujące w Japonii, nie ograniczają się do sfer wojkowych. Przeciwnie, obejmują one szerokie warstwy ludności, a wskazuje na zmniejszenie sytuacji gospodarczej w kraju, zmniejszył swój try

Wobec zakończenia się kadencji sejmku. BERLIN, 23 maja. — Wobec zakończenia się kadencji sejmku pruskiego premier Brüning podał się do dymisji, wraz z całym gabinetem. Dotychczasowy rząd podał się do dymisji, ponieważ do czasu powołania nowego premiera przez sejm.

Szermierze oświaty na G. Śląsku. Jub leuszowy zjazd nauczycielstwa w Katowicach. KATOWICE, 23 maja. — Rozpoczął się jubileuszowy zjazd nauczycielstwa z okazji dziesięciolecia istnienia Związku Nauczycielstwa Polskiego.

Zywiolowy protest Lwowa

przeciw wyrotowemu tendencjom teatru p. Schillera.

LWÓW, 23 5 (Od wt. kor.) W Teatrze Miejskim we Lwowie, doszło do awantur. Mianowicie od kilku dni odbywają się w teatrze tym przedstawienia sztuki o tendencji komunistycznej pod tytułem „Kryzysy Chiny”. Reżyserem tej sztuki jest znany ze swojego listu o twórczości p. Schillera. Mimo że usunięto ze sztuki szereg drażliwych momentów publiczność jest dalej niezadowolona i wypowiada swoje uwagi głośno.

Z POLONII AMERYKAŃSKIEJ.

Warszawa, 23 5. W czerwcu przyjedzie do Pol. do Nowego Jorku wybitny przedstawiciel Polonii w Ameryce redaktor J. Węgrzynek. Celem przyjazdu p. Węgrzyńka będzie nawiązanie stosunków handlowych dla nawiązanie do terenów amerykańskich firmy „Ampol”, powołanej do prowadzenia handlu z Polską. Ampol opiera się na kupujących polsko-amerykańskich towarów, a siedziba w Nowym Jorku.

Wobec zakończenia się kadencji sejmku. BERLIN, 23 maja. — Wobec zakończenia się kadencji sejmku pruskiego premier Brüning podał się do dymisji, wraz z całym gabinetem. Dotychczasowy rząd podał się do dymisji, ponieważ do czasu powołania nowego premiera przez sejm.

Szermierze oświaty na G. Śląsku. Jub leuszowy zjazd nauczycielstwa w Katowicach. KATOWICE, 23 maja. — Rozpoczął się jubileuszowy zjazd nauczycielstwa z okazji dziesięciolecia istnienia Związku Nauczycielstwa Polskiego.

Szalejąca hakata.

Policja gdańska jako armia niemiecka.

GDANSK, 23 maja. — W związku ze zjazdem Verena für das Deutschland im Ausland odbyła się w dniu 18 bm, spec. jecha audycja w radio gdanskim. Między innymi m. pastor Brausewetter wygłosił przedmówienie, w którym dał wyraz swym wściekłościom i uczuciom, podnosząc ze specjalną radością i zadowoleniem fakt, że gdanską policja z taką nieczysto

Wobec zakończenia się kadencji sejmku. BERLIN, 23 maja. — Wobec zakończenia się kadencji sejmku pruskiego premier Brüning podał się do dymisji, wraz z całym gabinetem. Dotychczasowy rząd podał się do dymisji, ponieważ do czasu powołania nowego premiera przez sejm.

Szermierze oświaty na G. Śląsku.

Jub leuszowy zjazd nauczycielstwa w Katowicach.

KATOWICE, 23 maja. — Rozpoczął się jubileuszowy zjazd nauczycielstwa z okazji dziesięciolecia istnienia Związku Nauczycielstwa Polskiego.

Zywiolowy protest Lwowa

przeciw wyrotowemu tendencjom teatru p. Schillera.

LWÓW, 23 5 (Od wt. kor.) W Teatrze Miejskim we Lwowie, doszło do awantur. Mianowicie od kilku dni odbywają się w teatrze tym przedstawienia sztuki o tendencji komunistycznej pod tytułem „Kryzysy Chiny”. Reżyserem tej sztuki jest znany ze swojego listu o twórczości p. Schillera. Mimo że usunięto ze sztuki szereg drażliwych momentów publiczność jest dalej niezadowolona i wypowiada swoje uwagi głośno.

Z POLONII AMERYKAŃSKIEJ.

Warszawa, 23 5. W czerwcu przyjedzie do Pol. do Nowego Jorku wybitny przedstawiciel Polonii w Ameryce redaktor J. Węgrzynek. Celem przyjazdu p. Węgrzyńka będzie nawiązanie stosunków handlowych dla nawiązanie do terenów amerykańskich firmy „Ampol”, powołanej do prowadzenia handlu z Polską. Ampol opiera się na kupujących polsko-amerykańskich towarów, a siedziba w Nowym Jorku.

Wobec zakończenia się kadencji sejmku. BERLIN, 23 maja. — Wobec zakończenia się kadencji sejmku pruskiego premier Brüning podał się do dymisji, wraz z całym gabinetem. Dotychczasowy rząd podał się do dymisji, ponieważ do czasu powołania nowego premiera przez sejm.

Szermierze oświaty na G. Śląsku. Jub leuszowy zjazd nauczycielstwa w Katowicach. KATOWICE, 23 maja. — Rozpoczął się jubileuszowy zjazd nauczycielstwa z okazji dziesięciolecia istnienia Związku Nauczycielstwa Polskiego.

Szalejąca hakata.

Policja gdańska jako armia niemiecka.

GDANSK, 23 maja. — W związku ze zjazdem Verena für das Deutschland im Ausland odbyła się w dniu 18 bm, spec. jecha audycja w radio gdanskim. Między innymi m. pastor Brausewetter wygłosił przedmówienie, w którym dał wyraz swym wściekłościom i uczuciom, podnosząc ze specjalną radością i zadowoleniem fakt, że gdanską policja z taką nieczysto

Wobec zakończenia się kadencji sejmku. BERLIN, 23 maja. — Wobec zakończenia się kadencji sejmku pruskiego premier Brüning podał się do dymisji, wraz z całym gabinetem. Dotychczasowy rząd podał się do dymisji, ponieważ do czasu powołania nowego premiera przez sejm.

Szermierze oświaty na G. Śląsku.

Jub leuszowy zjazd nauczycielstwa w Katowicach.

KATOWICE, 23 maja. — Rozpoczął się jubileuszowy zjazd nauczycielstwa z okazji dziesięciolecia istnienia Związku Nauczycielstwa Polskiego.

Zywiolowy protest Lwowa

przeciw wyrotowemu tendencjom teatru p. Schillera.

LWÓW, 23 5 (Od wt. kor.) W Teatrze Miejskim we Lwowie, doszło do awantur. Mianowicie od kilku dni odbywają się w teatrze tym przedstawienia sztuki o tendencji komunistycznej pod tytułem „Kryzysy Chiny”. Reżyserem tej sztuki jest znany ze swojego listu o twórczości p. Schillera. Mimo że usunięto ze sztuki szereg drażliwych momentów publiczność jest dalej niezadowolona i wypowiada swoje uwagi głośno.

Z POLONII AMERYKAŃSKIEJ.

Warszawa, 23 5. W czerwcu przyjedzie do Pol. do Nowego Jorku wybitny przedstawiciel Polonii w Ameryce redaktor J. Węgrzynek. Celem przyjazdu p. Węgrzyńka będzie nawiązanie stosunków handlowych dla nawiązanie do terenów amerykańskich firmy „Ampol”, powołanej do prowadzenia handlu z Polską. Ampol opiera się na kupujących polsko-amerykańskich towarów, a siedziba w Nowym Jorku.

Wobec zakończenia się kadencji sejmku. BERLIN, 23 maja. — Wobec zakończenia się kadencji sejmku pruskiego premier Brüning podał się do dymisji, wraz z całym gabinetem. Dotychczasowy rząd podał się do dymisji, ponieważ do czasu powołania nowego premiera przez sejm.

Szermierze oświaty na G. Śląsku. Jub leuszowy zjazd nauczycielstwa w Katowicach. KATOWICE, 23 maja. — Rozpoczął się jubileuszowy zjazd nauczycielstwa z okazji dziesięciolecia istnienia Związku Nauczycielstwa Polskiego.

Szalejąca hakata.

Policja gdańska jako armia niemiecka.

GDANSK, 23 maja. — W związku ze zjazdem Verena für das Deutschland im Ausland odbyła się w dniu 18 bm, spec. jecha audycja w radio gdanskim. Między innymi m. pastor Brausewetter wygłosił przedmówienie, w którym dał wyraz swym wściekłościom i uczuciom, podnosząc ze specjalną radością i zadowoleniem fakt, że gdanską policja z taką nieczysto

Wobec zakończenia się kadencji sejmku. BERLIN, 23 maja. — Wobec zakończenia się kadencji sejmku pruskiego premier Brüning podał się do dymisji, wraz z całym gabinetem. Dotychczasowy rząd podał się do dymisji, ponieważ do czasu powołania nowego premiera przez sejm.

Szermierze oświaty na G. Śląsku.

Jub leuszowy zjazd nauczycielstwa w Katowicach.

KATOWICE, 23 maja. — Rozpoczął się jubileuszowy zjazd nauczycielstwa z okazji dziesięciolecia istnienia Związku Nauczycielstwa Polskiego.

Zywiolowy protest Lwowa

przeciw wyrotowemu tendencjom teatru p. Schillera.

LWÓW, 23 5 (Od wt. kor.) W Teatrze Miejskim we Lwowie, doszło do awantur. Mianowicie od kilku dni odbywają się w teatrze tym przedstawienia sztuki o tendencji komunistycznej pod tytułem „Kryzysy Chiny”. Reżyserem tej sztuki jest znany ze swojego listu o twórczości p. Schillera. Mimo że usunięto ze sztuki szereg drażliwych momentów publiczność jest dalej niezadowolona i wypowiada swoje uwagi głośno.

Z POLONII AMERYKAŃSKIEJ.

Warszawa, 23 5. W czerwcu przyjedzie do Pol. do Nowego Jorku wybitny przedstawiciel Polonii w Ameryce redaktor J. Węgrzynek. Celem przyjazdu p. Węgrzyńka będzie nawiązanie stosunków handlowych dla nawiązanie do terenów amerykańskich firmy „Ampol”, powołanej do prowadzenia handlu z Polską. Ampol opiera się na kupujących polsko-amerykańskich towarów, a siedziba w Nowym Jorku.

O czym piszą inni? PRZEGLĄD PRASY.

POLSKA A USTRÓJ SOCJALISTYCZNY. „Nasze Przegląd”. Zaden rad socjalistyczny nie wymyślił ryku ków sztytu dla przemysłu, a w każdym razie dla tej jego części, która przeszedła pojemność rynku światowego. Pomijamy już oczywisty fakt, że realizacja programu socjalistycznej gospodarki planowej jest wcale nie do pomyslenia w granicach posiadzonego państwa, natomiast uprzemysłowienie.

Piękny krajobraz włoski ujęty w ramy architektonicznej struktury przez jednego z najwybitniejszych architektów włoskich.

Wśród alpejskich urwisk i skał. Wspaniała pomnik ludzkiego geniuszu.

Pięćdziesięciolecie tunelu przez górę św. Gotarda.

Goeschenen, (Szwajcaria) w maju. Gdy pociąg pospieszny na linii św. Gotarda wjeżdża na stację Goeschenen, wjazd do tunelu po drugiej stronie rzeki Reuss wydaje się miniaturowym otworem w porównaniu z masywnym blokiem skał św. Gotarda. A jednak tunel, który przed 50 laty przeprowadzono przez olbrzymią skałę jest potężnym tworem ducha i techniki.

Tunel św. Gotarda, długości czterastu kilometrów, przebite zostały

w okresie ośmiu lat.

Termin ten wydawał się fachowcom nieprawdopodobny, a był możliwy tylko ze względu na ulepszenia i postępy techniczne oraz celową organizację robót w tunelu. Zawdzięczać to należy inżynierowi Ludwikowi Favre i jego pomocnikom: inżynierom v. Stockalper i Bossi. Przy robotach pracowało 2800 ludzi. W roku 1880, dnia 30 lutego zostały wysadzone dynamitem przeciwległe skały ku ogólnej radości pracowników. Dwa lata później linia kolejowa przez św. Gotarda została otwarta, lecz twórcą jej, Favre, nie doczekał się tego triumfalnego momentu: na krótko przed wysadzeniem ostatnich skał zmarł na udar sercowy, podcałając dozwolenia robót, a wiele osób jeszcze przypomina sobie ów moment wstrząsający, gdy kierownika gigantycznego dzieła

wyniesiono martwego z ciemnej czeluści niedokończonego tunelu.

Tunel ciągnie się od Goeschenen do przeciwległej stacji Chiaso. Aby zdać sobie sprawę z doniosłości tego tworu rak ludzkich i trudności technicznych, jakie się przy utworzeniu linii kolejowej nasuwały, trzeba się podnieść wzgórzami Bristen, z którego co roku z hukiem grzmotów stacza się lawiny. Linia kolejowa św. Gotarda z tego powodu została przeniesiona na drugą stronę doliny, a pociągi na tym odcinku przebiegają ostrożnie dwoma tunelami w Gotardzie. Po minieciu drugiego tunelu tor kolejowy ciągnie się na moście

na wysokości 80 metrów nad rzeką Reuss. Rzeka, której spadek jest znaczącojszy od toru kolejowego, pod Gurtellen zbliża się ponownie do toru, który by nie zmieniając kierunku, powtórnie ukrywa się w tunelu obrotowym Pfaffenprung. Tunel ten kolista linia wezowa, dająca się porównać z kretami schodami, podnosi się w wnetrz góry. Na wysokości 50 metrów nad

wjazdem do tunelu linia kolejowa przecina samą siebie i stąd znowu biegnie pod górami niebem.

Widok z okien wagonu jest wspaniałym na olbrzymi skał i pniącą się rzekę Reuss. Zdaleka rysują się wieżce, kościoła w Wassen, lecz tor kolejowy znowu zbliża się do rzeki, więc unikając, jej biegnie nowym tunelem obrotowym Wattin gen. Po wydośtaniu się z tunelu, stajemy na stacji Wassen, galerii pod słynną lawina doliny Entschig, na jednej wysokości z kościołem. Pociąg, idąc w następną dolinę, unosi się w górę. Następnie nowy tunel obrotowy, Leggstein. Po minieciu go, pociąg na wysokim moście przejeżdża, przez ponurą urwisko Meienreuss. Następnie jeden z najciekawszych i najbardziej malowniczych punktów drogi: widok na kościół w Wassen, leżący tym razem już głęboko pod nami.

Wkońcu wreszcie pociąg wspiął się na wyżyny stoniami dolin i jedziemy już w prostym kierunku do Goeschenen.

Wszystkie perypetje drogi łatwiejsze są do opisu niż do przebycia pociągami.

Tunel obrotowy

stanowi arcydzieło techniki. Kierunek horyzontu zmienia się tu każdej chwili, igła kompasu kreśli się ustawicznie, orientacja doprowadza do oszołomienia zmysłów. Niełatwo widzi się otwór tunelu, blaskający jak drobny punkt świetlny, niekiedy znowu mrok zupełnie zale

ga dookoła. Ktokolwiek zda się sobie choćby w przybliżeniu sprawa jakiem

arcydziełem pomiarów są tunele obrotowe, pozwalające na wyrównanie różnorodnych wysokości toru i omiatając niebezpiecznych miejsc w górach, ten uświadomił sobie musi, że linia kolejowa św. Gotarda jest dziś jeszcze, iak i przed pięćdziesięciu laty, jedną z najwspanialszych konstrukcji technicznych oraz najwspanialszym pomnikiem dla jej twórcy, przemawiającym doniosłej jeszcze do widza, niż pomnik, wystawiony Favre'owi w Genawie.

Mał. od dwóch młodych ludzi.

Depesza przemytników alkoholu.

Fatalna omyłka pocztowa.

Wpobliżu Libawy straż pograniczna schwyciła okręt przemytników „Agu”, na którym znaleziono 2,850 litrów spirytusu.

Okolicznicy owego niezwykłego „narkotyku” kontrabandy, opartej na czystym przypadku, są doprawdy godne romansu kryminalnego.

Główna kwatery przemytników alkoholu w Rewlu umówiła się ze swymi agentami w Libawie, że za wiadomości ich depesza o dniu i godzinie przybycia „Agu”, by stulek został odpowiednio przyjęty.

Depeszę taką wysłano. Brzmia

Rywal państwowej mennicy.

100 fałszywych banknotów.

W Wiedniu i w okolicy zaczęły od jakiegoś czasu krążyć fałszywe banknoty dwudziestozyltowego wyprodukowane fotochemicznie. Chociaż były one dość udane podrobione, nie trudno było je odróżnić wskutek pewnych błędów od prawdziwych banknotów.

Razem wykryto 32 sztuki takich dwudziestozyltówek z czego w Wiedniu 24. Pierwszy fałszywy banknot puszczono w filii zakładu kredytowego, w dzień później w restauracji. Sprawy ośmieleni powodzeniem nasyłali rynek większą ilość swego towaru, grasując głównie w trafikach i w mniejszych urzędach pocztowych.

Dwa ostatnie fałszywe banknoty, puszczane w ubiegły czwartek w Tullu pochodziły

Właściciel lokalnego banknotu w „Witacji” wskazał zamiarowi obu osobników. Byli to: ceramik Józef Raganicz i rytownik Karol Wronowski. Ostatni udawał z pochodzącego Greka, twierdząc że znalazł paczkę banknotów a będąc bezrobotnym nie odniósł ich na policję, lecz przywłaszczając je sobie i z biegiem czasu wymieniając je, Raganicz zasłaniał się też podobną onowidzią. Widocznie obaj naprzód omówili się co mówić w razie wstąpienia Raganicza do policji, a następnie nie dali żadnych rezultatów.

Po kilku dniach Raganicz przyznał się do winy, podając, że sam wykonał fałszywe banknoty. Posiadał on jako ceramik fachową znajomość farb i druków korolowych. Już przed dwoma laty sfotografował obie strony dwudziestozyltówek, potem przeniósł je na płytę cynkową i odpowiednio przygotował do druku. Przy jakiejś okazji kupił za 12 cztynków stara ręczną prasę i na zwyczajnym papierze wykonał kilka nieudanych fałszyfikatów. Uczynił to rzekomo z ciekawości, bez zamiaru

falszowania pieniędzy.

Potem udało mu się uzyskać lepsze rezultaty. Udolnowiłszy swoją mennicę, wypuścił razem 100 sztuk banknotów wśród których znajdowało się

dużo makulatury.

Po fabrykacji fałszyfikatów Raganicz miał zniszczyć płytę cynkową i wszystkie narzędzia pomocnicze. Znalazłszy je w międzyczasie w długich i straciwszy posadę, postanowił wymienić fałszywe banknoty. Wtajemniczył w swój plan Wronowskiego, któremu obiecał za pomoc połowę zysku — Rywal mennicy państwowej przyznał się do puszczania w obieg fałszyfikatów na kwotę osiemset szyltów.

Właśnie poćwiartowałam krowę!

Makabryczna scena w nędznej chatupie.

Makabryczny dramat rozegrał się w małej wiosce francuskiej Ceillac, Mieszkały tam od lat w nędznej chatupie dwie stare wdowy, siostry, Margerita Monatte, licząca 84 lat i Katarzyna Courtine, licząca 80 lat. Niedawno zmarła starsza siostra Margerita. Młodsza zakupiła trumnę i zamierzała urządzać jej pogrzeb.

W noc, gdy zmarła leżała już na katafalku, młodsza jej siostra wywleka w czasie nieobecności rodziny trumnę ze zwłokami na środek pokoju, wydobyła z niej trupa i posiekała go siekiera na drobne kawałki. Ledwie ukończyła te stra-

szną pracę, gdy zjawili się krewni. Na zapytanie obecnych, poco to zrobiła, odpowiedziała spokojnie:

— Właśnie poćwiartowałam krowę.

Kiedy sprowadzono ją na policję celem przesłuchania, oświadczyła, że poćwiartowała zwłoki, aby pozbyć się straszniejszego fetoru, dobywającego się z trupa. Miała zamiar rozsiać cząstki ciała w grodzie.

Sprawczyńnię ohydnego czynu, która jest w pełni władz umysłowych, umieszczono w więzieniu, jako okrzepioną

o profanację zwłok.

Katastrofa autobusowa w górach Harcu.

W górach Harcu stoczył się autobus pocztowy w głębokej wąwozie, przyczem 3 osoby poniosły śmierć, a osiem odniosło ciężkie obrażenia.

FILIP MAC DONALD

Wyciąg z szubienicą

POWIEŚĆ

PRZEDRUK WZBROMIONY

SIREZSZEUCIE POCZATKU.

Antoni Getryn wzywany depeszą swego żony Lucji, wrócił do Londynu. Na miejscu doświadczył, że chodzi o męża niejakiej pani Bronson, który został skazany na karę śmierci za morderstwo i po odrzuceniu próby o łaskę ma być za kilka dni stracony.

W gabinecie sędziwego pana szafarza, który go błagał o uratowanie męża, Getryn udał się do Scotland Yardu (londyńskiego urzędu śledczego) gdzie spotkał swoich przyjaciół inspektora Pika i komisarza Lucasa.

Zaznał od nich akt sprawy Bronsona, a następnego dnia obok z żoną wyjechali samochodem na prowincję.

Wysiedlii prostując zeszytniało członki i Lucja wbiegła po schodach i zapukała do drzwi. Wiktor zabrał się do wyładowywania bagażu. Antoni stał i patrzył na prawdziwą oberżę, jedną z ostatnich. Budynek był drewniany tyńkowany, okna oprawne w ołow. Nie brakowało ani ogrodu, ani stajni. Kor i ogar, wymalowane na szyldzie, nie miały nic wspólnego ze swymi prototypami z natury. Antoni zdjął rękawiczki i, chuchając w zmarzną ręce, poszedł za żoną. W pogrzebie zatrzymał się jeszcze i przeczytał napis nad drzwiami: D. Bronson — Sprzedaj Piska, Wina, Spirituallj i Tytoniu. Hall niemi, o zielonych ścianach i ciemnym belkowanym sułapie, był pe-

len miał woi. Z prawej strony widniał czworo drzwi z ławą. — Tu stała stała w proggu pierwszych na prawo i rozmawiała z kimś w pokoju. Antoni stanął za nią, zobaczył żonę Bronsona, uklonił się i zaniemówił. Jasna głowa, opróżniona światłem zimowego słońca z okna na prawo, pochylili się wzdkiem. Antoni spostrzegł, że na kobiecie była dziwna biada, prawdopodobnie ze zmęczenia, ale bliżej nie mógł w sobie nic chorobliwego. Rzekła:

— Pan jest dobry. Cieszę się, że państwo przyjechali. Dostałam dziś rano depeszę pańska. Siedziacie czeka na państwa. Potem bede do dyspozycji, może bede mogła udzielić informacji. Może pan chciałby dowiedzieć się niektórych rzeczy. — Podszła do drzwi i nacisnęła dzwonek. Zjawila się szykowna pokojówka, do której rzekła:

— Zaprowadź państwa do ich pokoju. Ani! — Zwróciła się do Antoniego. — Pan nie zapomni. Jestem w każdej chwili do dyspozycji.

Malżonstwo weszło po schodach, poprzedzane grabrznymi szókanami. Bagaż leżał w jedwabne pończochy. Bagaż już był na miejscu. Okna mitego niewielkiego pokoju wychodziły na ogród, za którym rozciągał się falisty, zimowy krajobraz, urozmaicony ciemnymi liniami żywotników, sylwetkami

drzew i stalowa wsłoga rzeki, płynącej przez dolinę Harcu.

— Pielęgniarka przystąpiła w proggu.

— Kłopoty pani — czego potrzebujemy?

— Nie mam niczego od okna.

— Czyżby pani miała coś do spójrzania?

— Nie, dziękuję.

— Pani jest bardzo ładna.

— Dziękuję, pani — odparła — jestem bardzo ładna.

— Pani jest bardzo ładna.

— Dziękuję, pani — odparła — jestem bardzo ładna.

— Pani jest bardzo ładna.

— Dziękuję, pani — odparła — jestem bardzo ładna.

— Pani jest bardzo ładna.

— Dziękuję, pani — odparła — jestem bardzo ładna.

— Pani jest bardzo ładna.

— Dziękuję, pani — odparła — jestem bardzo ładna.

— Pani jest bardzo ładna.

— Dziękuję, pani — odparła — jestem bardzo ładna.

— Pani jest bardzo ładna.

— Dziękuję, pani — odparła — jestem bardzo ładna.

— Pani jest bardzo ładna.

— Dziękuję, pani — odparła — jestem bardzo ładna.

— Pani jest bardzo ładna.

— Dziękuję, pani — odparła — jestem bardzo ładna.

— Pani jest bardzo ładna.

— Dziękuję, pani — odparła — jestem bardzo ładna.

— Pani jest bardzo ładna.

— Dziękuję, pani — odparła — jestem bardzo ładna.

— Pani jest bardzo ładna.

— Dziękuję, pani — odparła — jestem bardzo ładna.

— Pani jest bardzo ładna.

— Dziękuję, pani — odparła — jestem bardzo ładna.

rym buzałowy wesoly ogień, leżał pogra-

żony we śnie pies, który za zbliżeniem

się dwójka gości podniósł leb, popatrzył

na nich i znow usnął.

— Miałe psisko — rzekła Lucja.

Usiadła przy stole, wykreśla krzesło,

schyliła się i podrapała szeroki, łaciasty

leb.

— Kasowy — zauważył szepcem

Antoni. — Nie będzie śmiał, bo sp. A

„spokojny” gość dopiero teraz jej

miadane. Do djabła. Pomoż mi. Miałe

psisko. Jestem w studium, w jaśnie

zawsze myśle na głos. Inaczej nie

umiem.

— Jakim szepcem nie możesz roz-

gawiać — rzekła Lucja. Nacięta

dwójką koła kominka za chwilę zjawy

ła się kelner, stary ale żywy.

— Smadanie było dobre. Zjedli je z a-

petywnym, omawiając kwestie obójne,

ze względu na obecność „spokojnego”

hera. Antoni spoglądał czasami w jego

stronę, ale „Morning Post” zastąpił

cały widok. Zniecierpliwienie mada u-

dzieleniu się Lucji. Oboje przekleli w du-

ższy spokojnego gościa, który jednak

trwał w swoim kacie jak skamieniały i

zachowywał się niezwykle cicho. Tylko

ko w dziwnie rzadkich odstępach czas-

u szelescił dyskretnie gazetą. Najwi-

doczelnij nie mu nie brakowało i czuł

się zupełnie zadowolony.

Malżonstwo przestało na niego zwracać

uwagę i umilkło. Antoni pograżył

w zadumie. Lucja posmutniała.

Myśl o pani tego domu napelniła ją

głęboką troską.

— Niechaj się gość chrząknął lekko.

Antoni zmarszczył groźnie czoło,

k którego widok mógł przestraszyć naj-

spokojniejszego człowieka i podniósł

oczy.

— Spojrzaj, rozjaśnił się i rzekł cicho

— Do stu Scotland Yardów! Piki!

2.

Koło kominka w palarni zasiadł An-

toni z żoną i główny detektyw-inspek-

tor Piki.

— Panie — rzekł Antoni — dlaczego

pan się tak długo ukrywał za ta ga-

zeta? Poco było tracić czas? Dlaczego

pan do nas nie podszedł odrazu?

— Gładko ogolona, prostokątna, zdro-

wo opalona twarz Pika opłynęła ciem-

nym rumieńcem.

— Nie chciałem się narzucać, panie

pułkowniku — rzekł owarcie. — Mu-

siałem się zdobyc na odwagę.

— Narzucać się? Człowieku! —

rzekł Antoni.

— Chce panu coś powiedzieć —

wtarciła Lucja. — Nie bede się rozwo-

dzić. Tylko dzikute panu!

Antoni skiniął głową.

— Niesłychane — rzekł. — Wy-

rzec się urlopu, należącemu się od

dwóch lat i przyjechać na takie bezna-

dzienne polowanie na dzikie gesty...

— Niczego się nie wyrzełem —

przerwał z nowym rumieńcem Piki. —

Z panem pracować to są dopiero prawdzi-

wskie wakacje. I zresztą jestem na urlo-

pie. Czy wylądował teraz na poltican-

ia? — Spojrzaj z zadowoleniem na

swój wtyrtary, cwiłny kamitru i bron-

zowe buty.

— Nie — zasnął się Antoni i dodał

niż poważnym tonem. — Biore pana za

słowo. Bedzie mi pan nomauc. Przed-

wszystkimi musimy nomicieć o jed-

nem, a młowicie, że nasz czas mierzy

się na wagę ludzkiego życia. — Zerwał

się nagle na nozi. — Musimy się spie-

szyc! (d. e. m.)

Kronika miejscowa

NOWY ZARZĄD KOŁA MIŁOŚNIKÓW Historji, Literatury i Sztuki

W piątek 20 bm. odbyło się pod przew. woj. Zyndram-Kościolkowskiego walne zebranie sprawozdawcze Koła Przyjaciół Literatury i Sztuki. Po zatwierdzeniu sprawozdania i udzieleniu absolutorium ustępującemu zarządowi, wywzięta się dyskusja nad projektem zmiany statutu. Uchwalono zmienić nazwę Stow. na „Koło miłośników Historji, Literatury i Sztuki”.

Do zarządu weszli: dr. Szajkowski, prof. Szumska, p. Berenson, prof. Golański, insp. Rączaszek, prof. Piłchowski, p. Dobkova, dr. Raczynski. Do komisji rewizyjnej wybrany został prok. Ostruszko, dyr. Autonomowicz, dyr. Łapiński, i inż. Zaczętnik.

Od dziś 80 robotników otrzyma prace przy porządkowaniu ulic

Od dnia dzisiejszego 80 robotników, podzielonych na osiem grup, zostanie zatrudnionych przy pracach publicznych w mieście. Posa porządkowaniem ulic Rzemieślniczej i Świerkowej, Placu Wyzwolenia i Pułaskiego, na ul. Sienkiewicza od Rynku do mostu zostanie zwężona jezdnia i rozszerzony chodnik.

Robotnicy będą otrzymywać stałe pracując a 2,50 zł, czasowo a 2 zł. dziennie. Dotacja Starostwa na te

roboty na miesiąc wyniesie 7.280 zł. Równocześnie będą zlikwidowane na kuchnię dla bezrobotnych.

Pan Wojewoda w gronie honorowych rycerzy Św. Florjana

Wczoraj, o godz. 2 poł., na dziedzińcu Urzędu Wojewódzkiego przemierzający w galowych mundurach swarte szereg Biłostockiej Ochotniczej Straży Ogniowej z orkiestrą na czele, aby wręczyć p. Wojewodzie biłostockiemu dyplom honor. członka B. O. S. O., w myśl uchwały ostatniego walnego zebrania. Oddziały ustawiły się w dwóch dwuszeregach mając na prawym skrzydle sztabler B. O. S. O. i proponując poszczególnych oddziałów.

W szkołach nie wolno będzie dokonywać wywieceki.

Ministerstwo Rolnictwa w porozumieniu z ministrem Oświaty wydało ścisłe rozporządzenie, wprowadzające zakaz dokonywania doświadczeń anatomicznych na żywych zwierzętach w szkołach średnich i powszechnych. Nowe przepisy nastręczają również kary za dręczenie zwierząt do 6 tygodni aresztu i 2000 zł. grzywny.

Pierwsza ofiara Supraśli

W sobotę w czasie niefortunnej zabawy na łódkach na rzece Supraśl w Jurkowcach, jedna z łódzek przewróciła się i wszyscy znajdujący się w niej pocięli tonię.

Niektórzy zdołano na czas uratować, jeden zaś E. Suraski (Biłostockańska 26), lat 18, wpadł widocznie do wiru wodnego i nie zdołał go na czas wyciągnąć wody, a po wyciągnięciu go na brzeg żadne wysiłki nie pomogły, aby przywrócić go do życia.

Gabinet Lekarsko-Dentystyczny oraz Laboratorium technozum
S. BERENLUM
ul. Sienkiewicza 14
CZYNNIE
Przyjmuje od 9 do 7 wieczór. 126-12

Pierwszy Sąd doraźny w Biłymstoku

Na dzień 2-go czerwca r. b. została wyznaczona w tutejszym Sądzie Okręgowym rozprawa w trybie doraźnym, przeciwko młsz. kol. Ciesło, pow. bielski, ojcu i synowi Władysława Pansiowi i. 68 i Józefowi Pansiowi lat. 32, oskarżonym: Józef Pansio, ostate w dniu 29.IV. br. w maj.

Kostuszyń z karabinu zastrzelił przez okno Lubo Lichobalińską oraz usiłował zastrzelić ścigającego go por. Żurawskiego, rannego go ciężko. Władysław Pansa mając spr. zamordowaną podlegał syna do sąględzenia jej ze światła.

Z przed kratak sądowych

PROCES LITERATA ŻYDOWSKIEGO o zamordowanie żony

Sensacyjny proces pisarza i autora wielu scenariuszy filmowych Milejkowskiego, oskarżonego o za-

zamordowanie swej żony, wyznaczony został w grodzkieńskim sądzie okręgowym na 8 czerwca br.

Ułatwienia dla pragnących zamieszkać na lato w Supraślu

W celu umożliwienia osobom pracującym, a więc urzędnikom, biuralistom, handlowcom i t.p. zamieszkania przez lato na letniskach w Supraślu, bez szkody dla zajęć służbowych — P. Z. Inż. uruchomiło z dniem wczorajszym dodatkowy kurs

autobusu dla Supraśla, a mianowicie: Odjazd z Biłogostoku o godz. 7.10 przyjazd do Biłogostoku 7.50. Pozostali odjeżdżają z Biłogostoku autobusy o godz. 8—, 15.30 i 21—, z Supraśla 8.45, 16.80 i 22—.

KINO „POLONJA“
WIKTOR Mc LAGLEN
w swej najlepszej kreacji w filmie dźwiękowym
ZDOBYWCA SERC
Sensacyjny romans rozgrywający się w egzotycznej republice
Ponadto:
Dodatki dźwiękowe „Foza“
Począ. od godz. 6.45, 8.30 i 10.15

FRYZJER DAMSKI
F. Millera
Biłystok, Marsz. Piłsudskiego 48.
został przeniesiony
na ul. SIENKIEWICZA 5, tel. 11-44
wzięto przez korytarz, były lokal Racheli Bugańskiej specjalnie dla dam
Farbowanie włosów.
Wodna ondulacja wykonuje się specjalnymi maszynami.
Fachowa obsługa.
Stary lokal przy ul. Marsz. Piłsudskiego latelający od lat 25, jest do sprzedania.

Mianowanie nowego wicewojewody

Stanisław Miłobajowski, dotychczasowy starosta pow. w Przemysłu został zwolniony z zajmowanego stanowiska i mianowany na zastępcę wojewody w Biłymstoku z poruczeniem funkcji wicewojewody.

Memoriał Właścicieli Nieruchomości

Związek Właścicieli Nieruchomości chrześcijański wystąpił o przejęcie wicewojewody z poruczeniem funkcji wicewojewody p. Zawistowski odchodził do centrali Min. Spraw Wewnętrznych.

KTO PRAGNIE ZAŻYĆ ROZKOSZY sportu kajakowego

Oddział Ligi Morskiej i Kajakowej w Biłymstoku utworzył Sekcję Kajakową, której członkami mogą być wszyscy członkowie Ligi Morskiej.

Wpisz tak do Ligi Morskiej, jak i Sekcji Kajakowej przyjmując Sekretarjat Oddziału Ligi Morskiej i Kajakowej (Warszawska L. 28 m. 1) w poniedziałki, środy i piątki od godz. 18-19.

Wyniki wyścigu kolarskiego

W wyniku biegu kolarskiego o puchar M. Biłogostoku na prześcierze 82 kl. 1-sze miejsce zdobył Lul (Sparta) — 57 m. 33 sek., II — Łuszczewski (L. M.) 69.30, III — Popławski (Sparta) 68 m., IV — Zakiejman (L. M.), V — Bekkier (Sparta), VI — Pietrowicz (Sparta), VII — Sieroń (Sparta).

Woda do Krakowa

Wczoraj wyruszyła z przystani L. M. na Supraśl wycieczka drogą wodną do Krakowa, na łodzi piaszczannej (Zwycięła), którą szumnie ochrzczone nazwą „Biłystok”.

Rozgłosnia M. U. P.

Program na poniedziałek, dn. 28 maja: Godz. 18 — 19.45 Koncert. 19.45 — 20 Odczyt Tow. Krzewienia Wiedzy Handlowej i Ekonomicznej. 20 — 20.30 „Piosenki w wykonaniu chóru „Dana”. 20.30 — 20.45 „Lekka atletyka” (odczyt z przeczeciami). 0.45 — 1.10 Koncert z płyt gramofonowych. 21.10 — 21.25 Kwadrans literacki. 21.20 — 22.00 Koncert.

Sokółka z Magistratu.

Krańa wersje, iż w najbliższym czasie Magistrat przystąpi do zrealizowania powziętej uchwały majoracji rzeki Sokółki. Przyosyni się to niewątpliwie do złagodzenia stanu bezrobocia.

Sport

Na boisku w koszarach rozegrano mecz piłki nożnej pomiędzy drużynami Kraft „A” Grodno a W.K.S. Sokółka. Mecz zakończył się porażką miejscowych w stosunku 6:1. Na boisku miejscowym rozegrano mecz towarzyski w siatkówkę pomiędzy drużynami H.K.S. a S.K. Sokółka, który zakończył się wynikiem w stosunku 30:17 na korzyść S.K.S.

jąc na prawym skrzydle sztabler B. O. S. O. i proponując poszczególnych oddziałów. Na czele stanęli: zarząca i p. prezesem Siemaszko i oficerowie strażnicy z komendantem Markusem na czele. Po chwili oczekiwania odezwał się sygnał trąbki strażackiej, jako znak, że p. Wojewoda nadjeżdża od strony Wasilkowa, gdzie w Czarnaj-Wsi bawił na poświęceniu sztableru jednego ze Związków. W imieniu B.O.S.O. zabrał głos prezes dr. Siemaszko, który wręczając p. Wojewodzie dyplom członka honorowego złożył mu najserdeczniejsze życzenia dalszej owocnej pracy dla Ojczyzny, której był i jest jednym z najwspanialszych żołnierzy. W odpowiedzi p. Wojewoda powtórzył swe pamiętne z uroczystości jubileuszowych słowa, że B. O. S. O. wytrwale spełnia swe zadania nietyl-

ODCZYT O WOLNOŚCI SŁOWA

Wczoraj, w sali teatru „Palace” przy stosunkowo słabo wypełnionej widowni, odbył się odczyt meo. Nowożytnego o wolności słowa w prasie, sądzie i Sejmie.

jętnie unikając kwestji drażliwych wygłosił swój odczyt i ze znaną swadą — odczyt.

Zwrot kosztów dla świadków

Dla świadków i biegłych wezwanych na rozprawy administracyjne należy się zwrot kosztów strata czasu, przejazd, których wysokość ustala władza orzekająca i która zarządza natychmiastową wypłatę.

„Kieszonkowa Encyklopedia Popularna”

W niedługim czasie ukaze się dzieło w 2 tomach (formatu kieszonkowa 12 X 15 cm), pt. „Kieszonkowa Encyklopedia Popularna”, która opracowana przez grono najwybitniejszych fachowców na przeszło 2000 str. druku (petit-mobilier) rzeczowa w porządku alfabetycznym całością wszystkich potrzebnych praktycznych w życiu wiadomości i informacji uwzględniając wymagania najszerszych warstw społecznych (zwłaszcza: życie gospodarce krajowej, dzieleniu najnowszych zdobyczy człowieka, krótkie poglądowe lekcje języków obcych i t.p.)

Ze względu na niską cenę (w prenumeracie i przedpłacie: 16 zł. — na spłaty Cena księgarska, po zamknięciu prenumeraty będzie o wiele wyższa) każdy będzie mógł i powinien dzielić to nabyć.

Redakcja: Kraków, Józefów Nr. 10.

OSZCZĘDZAJMY BO KRZYŻY!

Nie trzeba wydawać na nowe, kiedy można stare odnowić, przerobić lub przerzucić i należy tylko przetrzeć swoje suknie, palta, garnitury i t. p. oraz przesłać je do naszej firmy, by się przekonać jak TANIO i STARANNIE wykonujemy nie wszelkie prace. Odbieranie garnitury wraz z wywiezieniem matyok plan kosztuje 2 zł. 50 gr., palto 2 zł. 50 gr. Przyjmujemy też do prania i czyszczenia chemicznego dywany, kilimy, makaty, firanki na ramy, serwety, ubrania, wszelkie jedwabia i kasymiry. Za dobroć i trwałość po upraniu **P. F. „MARJA”** gwarantuje tylko znana firma Farbiarnia, odzieżownia ubrań i chemiczna pralnia, oraz wszelką sztywną robotę znitowaną ceną o 20 proc. M. TARAPATOWA mieści się w Biłymstoku, ul. M. J. Piłsudskiego 39. Z dniem 1-go kwietnia została otwarta Filija przy ul. Sienkiewicza 51. W oczekiwaniu leskawyh zlecen M. Tarapatowa. U W A G A: Okazstolom niniejszego ogłoszenia odlicza się 5 proc.

KIESZONKOWA ENCYKLOPEDIA POPULARNA
stanowi niedrozwą książkę dla każdego inteligentnego człowieka
Cena przystępna dla wszystkich
Książka powinna być w każdym domu kulturalnym.
Materiał bogaty.
Zadajcie prospektów (dołączyc znaczek na porto)
KRAKÓW, Józefów Nr. 10.
(Poszukujemy zastępców)

Kino „GRYF”

(dawn. „Przystań”)
LJANA HARVEY

Niezapomniana odwroczy KRYSI

w filmie
KONGRES TAŃCZY
oraz BERNARD ARMANO w nowym 100 proc. dźwiękowcu

PRECZ z MIŁOŚCIĄ

LECZONICA Akuszeryjno-Ginekologiczna
D-ra C. SZYLMANA
Przyjmuje ciężarne w ciągu całej doby
Faktole oddzielne i wspólne
Elektro-ciepło-świetloleczenie
Przy lózkach radjo.
CENY PRZYSTĘPNE
Legionowa 2, tel. 8-66

